

Pensionivalmidus 2017

Selleks, et pensionile jäädes ei ootaks ees ootamatu sissetulekute langus, **on aeg võtta vastutus oma kogumiskäitumise eest** ning kinkida endale majanduslikult kindlam tulevik

SEB koostöös turu-uuringute firmaga TNS viib kolmandat aastat järjest läbi **Balti** **pensionivalmiduse uuringut**

Kaardistame neli valdkonda:

- pensionialased teadmised,
- usaldus pensionisüsteemi vastu,
- inimeste käitumine pensioniks kogumisel
- kindlustunne tulevase pensioni suhtes.

Uuring toimus oktoobris **2016**

Uuringus osales kokku **1500** aktiivselt tööl
käivat eraisikut vanuses **30–55** eluaastat.
Eestis osales uuringus vastavalt **500** inimest

Pensionivalmidus- uuring

Lõksus põlvkond, kel tuleb majanduslikult toetada oma peret, abistada vanemaid, tasuda tänased finantskohustused ja seejuures panustada ka oma tuleviku pensioni

Uuringus osalenud tööealiste keskmine profiil

	Eesti	Läti	Leedu
Keskmine vanus	43	43	43
Peres kasvavad lapsed	57%	56%	57%
Toetab vanemaid	22%	36%	27%
Keskmine toetus vanematele (€/kuus)	111	96	117
Keskmine sissetulek (neto)	1022 €	646 €	703 €

Pensionivalmidus- uuring

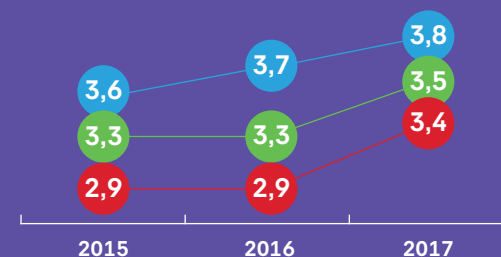
Arvestades pensionivalmiduse uuringu nelja põhielementi: teadmisi, usaldust, tegelikku käitumist ja kindlustunnet, siis on **Eesti elanikud oma Balti naabritest pensioniks rohkem valmis**.

Balti riikide elanikkonna **teadlikkus** pensionisüsteemist, pensionipõlve sissetulekutest on aastaga langenud. Eestis on langenud ka **usaldus** pensionisüsteemi vastu. Kõigis kolmes Balti riigis on aktiivsemaks muutunud elanikkonna **käitumine pensionipõlveks kogumisel** ning seeläbi ka **kindlustunne** tuleviku suhtes

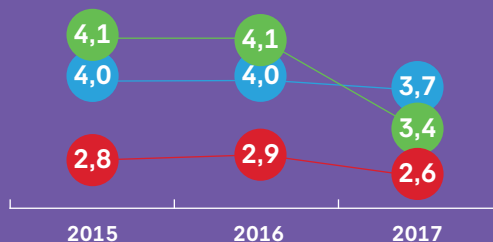
Balti elanike pensionivalmidus aasta-aastalt vaikselt kasvab

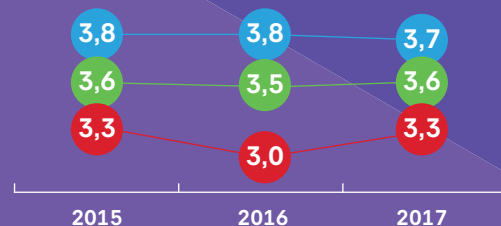
Balti elanike pensionivalmidus

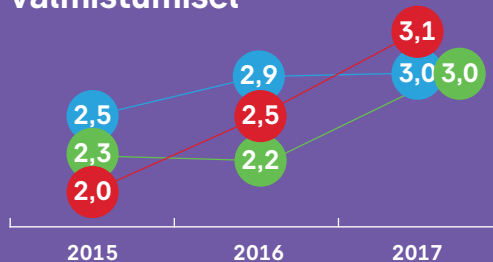
Pensionialased teadmised

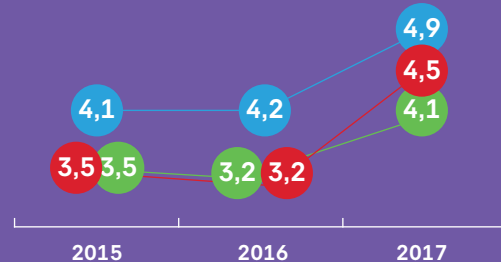
Usaldus pensionisüsteemi vastu

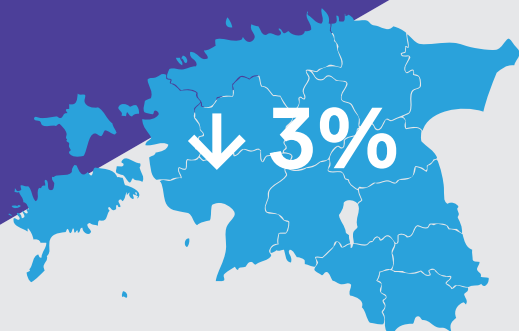
Käitumine pensionipõlveks valmistumisel

Kindlustunne pensioniea suhtes

Pensionialased teadmised

Eesti elanike üldine pensionialane teadlikkus on võrreldes eelnevate aastatega langustrendis

37% vastajatest on **mingil määral kursis**, kuidas nende **pension tulevikus kujuneb** ja on **kalkuleerinud, kui suurt pensioni saama hakkavad**

26%

teab, kui suure osa nende sissetulekult tasutud sotsiaalmaksust makstakse pensionisammastesse

16%

teab oma pensioni II samba varade suurust

53%

on kursis, millise strateegiaga II samba pensionifondis nad oma pensioni koguvad

Eesti elanik ei tunne huvi oma
sissetuleku vastu pensionieas

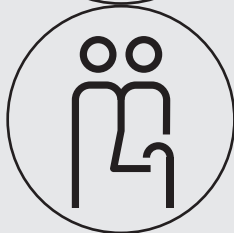
Üks tulevane pensionär viiest tunneb huvi, kui suurt pensioni ta tulevikus saama hakkab

9%

vanusegrupis 30–34 aastat on vaadanud,
kui suureks kujuneb nende pension

Oma pensioni suuruse vastu tunnevad huvi eelkõige
kõrgharidusega

ja **oma vanemaid / lähedasi toetavad inimesed**

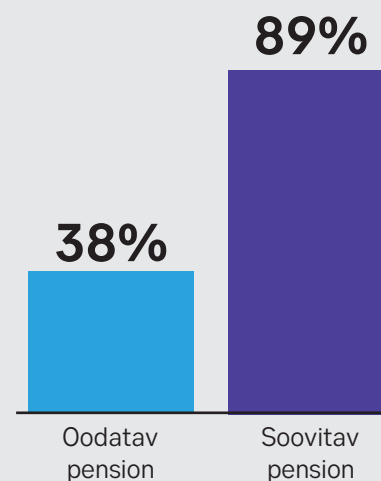
24% Eesti elanikest arvavad end hästi kursis olevat pensionisüsteemi ja –teemadega

Vähene teadlikkus võib olla üks põhjuseid, miks eestlaste ootused pensioniea sissetulekute suhtes ei vasta tegelikkusele

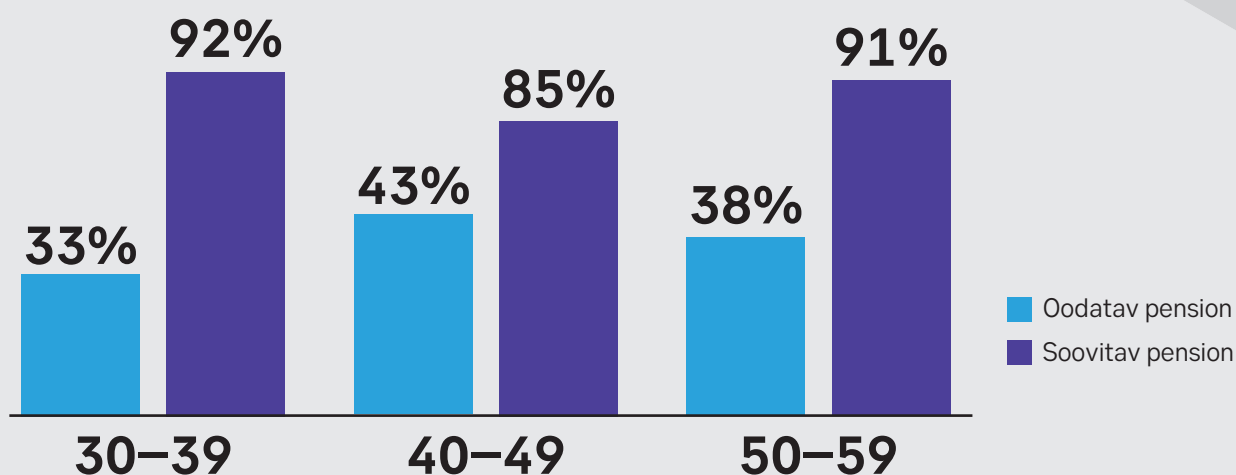

Elanikkonna teadlikkus oodatava pensioni suurusest on aastaga paranenud

Inimesed **loodavad pensioniks saada ligi 40%** oma pensionieelsest sissetulekust. Siiski on suur vahe soovitud pensioni ja oodatava pensioni vahel – pensionit **soovitakse saada ligi 90%** ulatuses pensionipõlvele eelnevast sissetulekust.

Kõige suuremat pensioni soovivad saada **noored** ja **üle 50–59 aastased**, kes soovivad saada oma sissetulekule ligilähedast pensioni. Elanikel, vanuses **40–49 eluaastat**, on soovid pensioni osas veidi madalamad, kuid siiski üle kahe korra kõrgemad prognoositavast, 40% pensionist

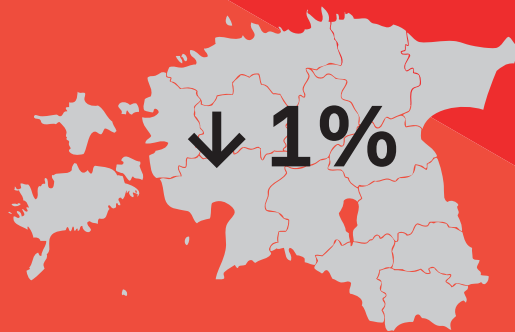
Pensionialased
teadmised

Riskikoht

**Madal teadlikkus võib
viia pensioniks kogumise
edasilükkamiseni ja
ootused pensioni osas
on ebarealistlikud**

**Usaldus
pensionisüsteemi
vastu**

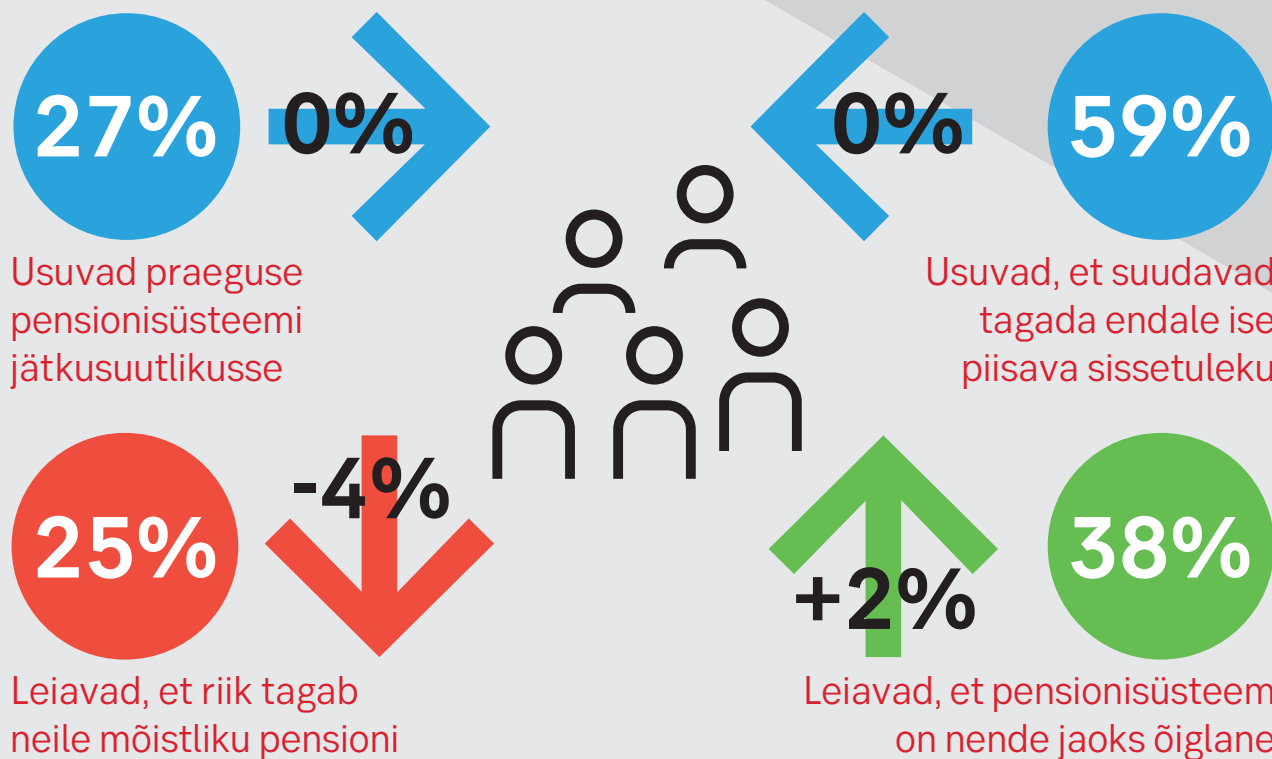
Eesti elanike üldine usaldus pensionisüsteemi vastu ei ole aastaga kasvanud

37% vastajatest leiab, et Eesti praegune pensionisüsteem on jätkusuutlik ja usaldusväärne

Usaldus pensionisüsteemi vastu

Pensionisüsteemi usaldamise asemel usutakse, et suudetakse endale tagada piisav pensionisissetulek riiklikust süsteemist sõltumatult

Usaldus pensionisüsteemi vastu

Usaldus pensionisüsteemi vastu on kasvanud naiste, vanemaealiste, väiksema sissetulekuga ja maapiirkonnas elavate elanike hulgas

Väiksema sissetulekuga, kõrgharidusega, naised, 50–55 aastased
usuvad praeguse pensionisüsteemi jätkusuutlikusse

Kõrgema palgalised, kõrgharidusega, naised, 30–39 aastased
usuvad, et suudavad tagada endale ise piisava sissetuleku

Väiksema sissetulekuga, vanemaealised, maapiirkonnas elavad elanikud
leiavad, et riik tagab neile mõistliku pensioni

**Usaldus
pensionisüsteemi
vastu**

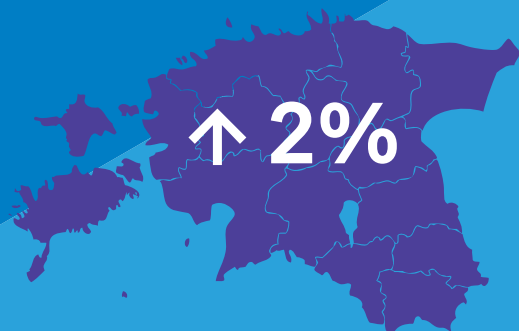
Riskikoht

**Madal usaldus pensioni-
süsteemi vastu võib
kahandada usku riiklikesse
pensioni kogumise
mehhanismidesse ja võib
suurendada vastuseis
pensioniks kogumisele**

Käitumine pensioniks valmistumisel

Inimeste käitumine pensionipõlveks valmistumisel

näitab positiivset trendi nii säästmise kui ka alternatiivsete sissetulekuallikate kasutamise osas

Eesti elanike arv, kes leiavad, et pensioniks on mõistlik säästa, kasvab

väidavad, et nad juba säästavad pensionipõlveks

väidavad, et nad koguvad pensioniks regulaarselt **90€/kuus**

näeb pensionieas toimetulekuks alternatiivseid võimalusi

Käitumine pensioniks valmistumisel

Mida inimesed arvavad?

Kust tuleb pensionilisa?

Plaanivad oma pensioni kindlustada alternatiivide abil

53%

Milline on tegelikkus?

Pensionäride alternatiivsed sissetulekud

33%

Pensionäride ainus sissetulek on pension

82% plaanib jätkata töötamist ka pensioniealisena

33% pensioniealistest käib endiselt tööl

73% plaanib toime tulla kinnisvara abil

33%

35% elab koos lähedastega

47% plaanib sissetuleku tagada ettevõtluse abil

6% tegeleb ettevõtlusega

39% ootab abi perelt ja lähedastelt

25% saavad rahalist toetust lähedastelt

56%

neist, kes koguvad pensioniks, on taganud endale ka alternatiivsed sissetulekuallikad pensionieaks

Liiga hilja hakatakse mõtlema pensioniks kogumise peale

43%

Võimelised ise
sissetulekuid
pensioniks
looma

17%

Pensioniks kogujate arv tõuseb vanuse kasvades.

Kõige vähem on pensionikogujaid vanusegrupis 35–39 ning kõige rohkem vanemaealiste seas

Kõige vähem suudavad regulaarselt pensioniks koguda 40–44-aastased

Kes on arvutanud, kui suur saab olema nende pension, need ka koguvad meelsamini

60%

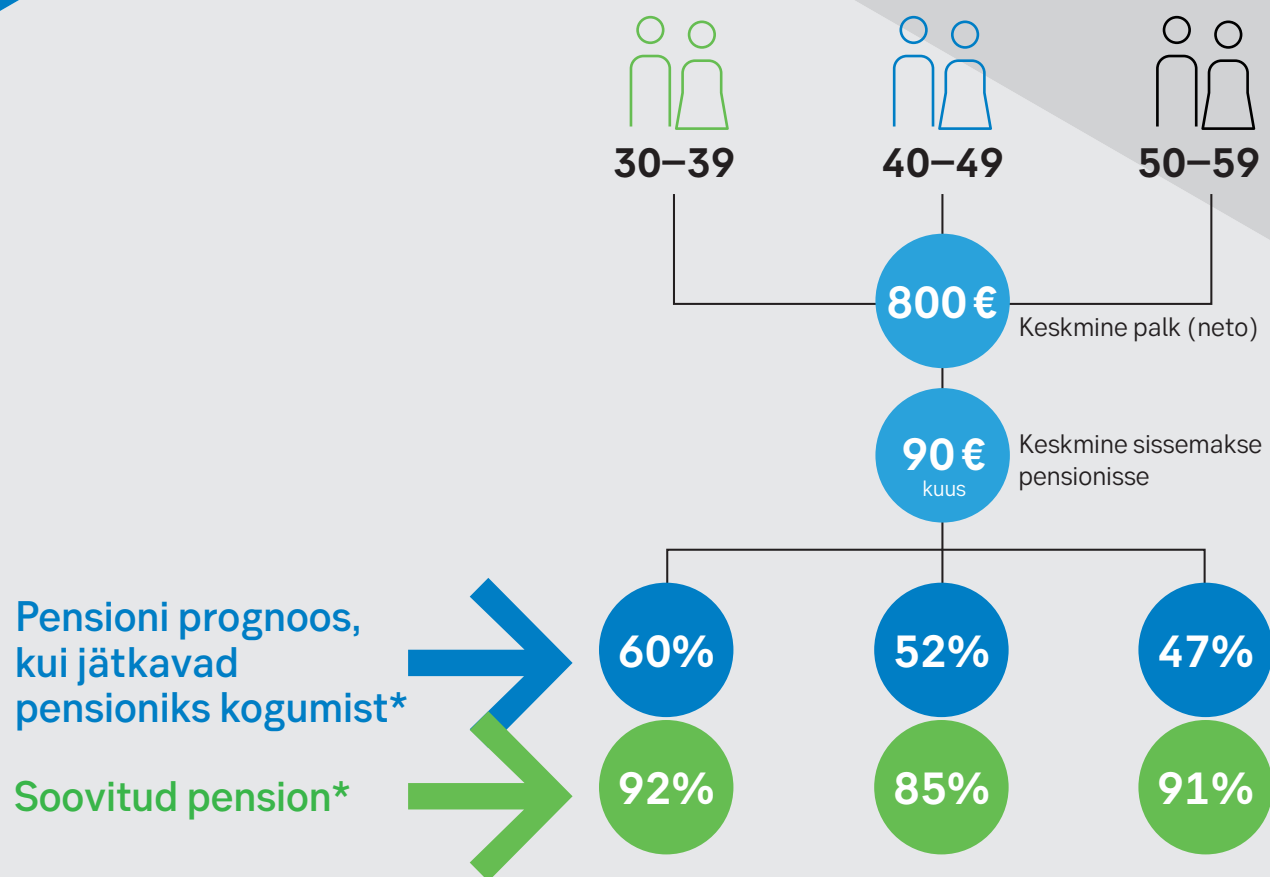
30–34-aastastest leiab, et on ise võimelised sissetulekuid pensioniks looma

37%

50–55-aastastest leiab, et on ise võimelised sissetulekuid pensioniks looma

Käitumine pensioniks valmistumisel

Võimalikult varajane pensioni kogumise alustamine ja regulaarsed sissemaksed aitaks saavutada nende soovitud pensioni

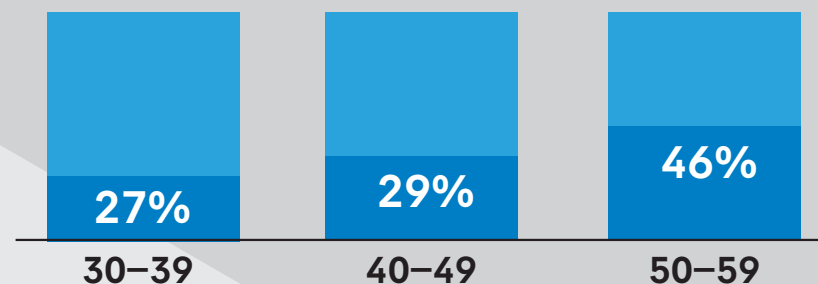
Pensioni prognoos, kui jätkavad pensioniks kogumist*

Soovitud pension*

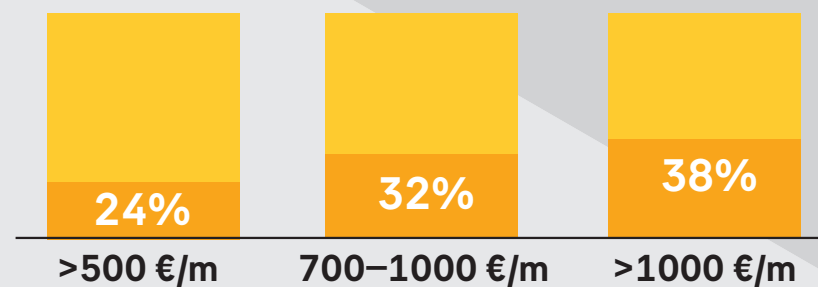
Pensioniea lähenedes hakatakse rohkem pensioniks koguma

Vanuses 50+ hakkavad inimesed pensioniks koguma

Väheneb lootmine alternatiivsetele
sissetulekutele pensionipõlves

Suurem sissetulek soodustab pensioniks kogumist

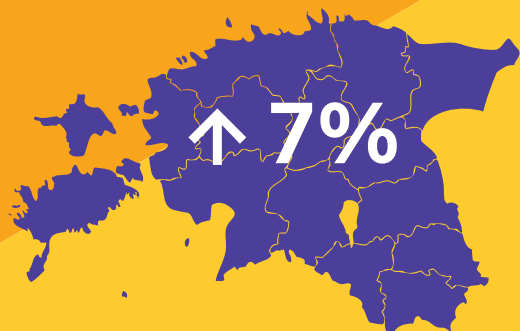

Käitumine
pensioniks
valmistumisel

Riskikoht

Enamus tulevasi pensionäre ei ole ebapiisava sissetuleku tõttu alustanud pensioniks kogumist ja neil on suurem risk sattuda pensionipõlves üldisesse vaesusesse

Kindlustunne pensioniea suhtes

Inimeste kindlustunne oma pensioniea suhtes on tõusnud

54%
↑9%

Eesti elanikest on pensionipõlvele positiivsed ootused, mis on **9** protsendipunkti rohkem kui eelmisel aastal

56%

ei ole kindlad, et neil on piisav sissetulek kogu pensionipõlveks

51%

ei usu, et nende rahalised võimalused oleksid pensionile jäädes paremad kui tänastel pensionäridel

Kindlustunne
pensioniea
suhtes

Riskikoht

**Vaatamata sellele, et elanike
kindlustunne suureneb ja
ootused pensionipõlvele
on positiivsed, ollakse
toimetuleku osas pigem
skeptilised**